

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Virker for et skønnere Danmark

Til

Fredensborg Kommune:

Borgmester Thomas Lykke Pedersen, borgmester@fredensborg.dk

Formand for Plan, Trafik og Klima Mie Stattau, msta@fredensborg.dk

Centerchef for Center for By og Land Pernille Balslev-Erichsen, pebae@fredensborg.dk

København den 14. september 2026

(25.88.26)

Hvem har ansvaret for udviklingen af vores byer?

Udviklingen af vores byer er et fælles anliggende. Når der planlægges større byggerier, som markant kan forandre et eksisterende by- og kulturmiljø, må beslutningerne derfor bygge på langsigtet planlægning, åbenhed og et solidt fagligt grundlag.

Det gælder ikke mindst i en by som Fredensborg, hvor slottet, landskabet og den historiske bystruktur tilsammen udgør et særligt og sårbart kulturmiljø. Akademiraadet har med interesse fulgt den offentlige omtale af planerne om at opføre et nyt, privatfinansieret kunstmuseum ved det tidligere vandrerhjem i Fredensborg. Et museum i den foreslåede skala vil være et markant og varigt indgreb i bybilledet og kan derfor ikke betragtes alene som et privat bygge- eller donationsprojekt.

Akademiraadet ser positivt på private initiativer, der ønsker at bidrage til kunst- og kulturlivet. Men når et sådant initiativ samtidig forudsætter væsentlige ændringer af de eksisterende planmæssige rammer, rejser det et mere grundlæggende spørgsmål: Hvem har reelt indflydelse på forandringerne i vores fælles offentlige rum - og på hvilket fagligt grundlag beslutningerne træffes på?

Netop fordi grænserne mellem privat mæcenat, destinationsudvikling og egentligt kulturbidrag kan være flydende, er en åben proces og uvildig rådgivning afgørende. På arkitekturens og byggeriets område bør det være en selvfølge, at projekter af denne størrelse underlægges en uafhængig arkitektonisk og kunstfaglig vurdering, før der træffes politiske beslutninger som led i den igangsatte lokalplanproces.

Risiko for at tilsidesætte mange års udvikling af bymidten i Fredensborg

Akademiraadet vurderer, at projektet risikerer at undergrave det langvarige og systematiske arbejde, Fredensborg Kommune har gennemført for byens udvikling. Kommunen har gennem flere år – blandt andet via kommuneplanen og strategiske indsatser for Fredensborg bymidte – fastlagt klare rammer for områdets anvendelse.

Ønsket om at ændre områdets anvendelse til kulturelle formål og samtidig hæve bebyggelsesprocenten markant fra de nuværende rammer til op mod 60 procent, kan få den konsekvens, at demokratisk vedtagne planer tilsidesættes. Det skaber bekymring for, at store private donationer kan få forrang for mange års kommunal planlægning.

Louisiana-eksemplet forpligter

Akademiraadet ser positivt på private donationer til kunst og kultur, når de bidrager til fællesskabets bedste og skaber varige værdier for os alle. Fredensborg Kommune huser i forvejen et sandt verdensklasseeksempel af et museum i Humlebæk: Louisiana. Succesen bag Louisiana skyldes to helt afgørende elementer, som umiddelbart ikke synes at være til stede i det offentliggjorte projekt:

- Et klart, gennemtænkt og professionelt formuleret kunstprogram.
- Anvendelsen af internationalt anerkendte verdensklasse-arkitekter, der formår at integrere arkitektur, kunst og landskab på et niveau, som tiltrækker besøgende fra hele verden.

I det projekt, der er offentliggjort for museet i Fredensborg, savner Akademiraadet den tydelige kunstfaglige profil og arkitektoniske kvalitet, der kan matche stedets rige kulturhistoriske betydning tæt på Fredensborg Slot.

I Fredensborg Kommune danner Bolig-, Arkitektur- og Ejendomspolitikken 2023-2026 rammerne for den arkitektoniske udvikling i perioden. Politikens formål er at sætte arkitektonisk kvalitet og forskønnelse på den kommunale dagsorden og styre udviklingen af de fælles fysiske omgivelser og fokusere på at formidle god arkitektur og værne om særlige lokale kvaliteter. Samtidig gælder der skærpede retningslinjer for bevaringsværdige bygninger, hvor ændringer og nedrivninger kræver grundige høringsprocesser og lokalplanvurderinger. Der lægges vægt på at styrke den lokale identitet ved at fremhæve vellykkede eksempler på både moderne arkitektur og bevaringsværdige bygninger, bebyggelser og landskaber.

Fredensborg Slot har selvsagt en særlig betydning i Fredensborg, ligesom de naturskønne områder er helt centrale omdrejningspunkter. Fredensborg Kommune har gennem en årelang strategisk indsats i projektet "Den Grønne Slotsby" skabt retning og rammer for forvandlingen og udviklingen af Fredensborg Bymidte. Planen skal styrke den fysiske og visuelle sammenhæng mellem Fredensborg Slot, slotshaven og byens handels- og kulturliv. Ambitionen er, at bymidten op-

leves som en naturlig urban forlængelse af den store grønne slotspark. Det indebærer blandt andet færre biler i de centrale gader samt bedre forhold for fodgængere og cyklister. Her plantes flere træer, og der tilføjes grønne og blå elementer – natur og vand – som bringer slotshavens karakter helt ind i byens handelsmiljø. I Akademiraadets optik forekommer det ikke foreneligt med det foreslåede projekt, som netop vil øge trafikken på den strækning, der ønskes fredeliggjort.

Akademiraadet vurderer, at det offentliggjorte forslag ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til den langsigtede planlægning af det kulturhistoriske miljø og udviklingsplanerne for bymidten. Hvis der skal opføres et nyt museum, bør der derfor igangsættes en åben proces med en arkitektkonkurrence, som sikrer, at kunstmuseet integreres bedre i slotsbyens kulturmiljø, opnår høj arkitektonisk kvalitet og understøtter de eksisterende planer for bymidten.

Venlig hilsen
AKADEMIRAADET

